

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΥ1700	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στη Γλωσσολογία Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ</i>	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=283		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα εισάγει τους διδασκόμενους στην επιστημονική μελέτη της γλώσσας. Μετά από μια σύντομη ιστορία της γλωσσικής επιστήμης, παρουσιάζονται οι στόχοι και οι μέθοδοι της θεωρητικής γλωσσολογίας. Σε επιμέρους ενότητες εξετάζονται τα διάφορα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης: φωνητική, φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη, σημασιολογία και πραγματολογία.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να περιγράφουν τους στόχους, τις βασικές αρχές και τους κλάδους της γλωσσολογίας καθώς και τα επίπεδα ανάλυσης της γλώσσας,
- να κατανοούν και να περιγράφουν βασικές έννοιες όλων των επιπέδων ανάλυσης της γλώσσας και τις σχέσεις μεταξύ τους,
- να χαρακτηρίζουν και να αναλύουν γλωσσικά δεδομένα (λ.χ. ήχους, λέξεις, φράσεις, προτάσεις) φωνολογικά, μορφολογικά, συντακτικά, σημασιολογικά και πραγματολογικά.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εισάγει τους διδασκόμενους στην επιστημονική μελέτη της γλώσσας. Μετά από μια σύντομη ιστορία της γλωσσικής επιστήμης, παρουσιάζονται οι στόχοι και οι μέθοδοι της θεωρητικής γλωσσολογίας. Σε επιμέρους ενότητες εξετάζονται τα διάφορα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης: φωνητική, φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη, σημασιολογία και πραγματολογία.

Ειδικότερα για τις επιμέρους ενότητες, εξετάζονται τα ακόλουθα θέματα ανά ενότητα.

Ενότητα 1. Εισαγωγικά: τι είναι γλώσσα, τι είναι γλωσσολογία.

Τι είναι γλώσσα, τι είναι γλωσσολογία. Περιγραφική και ρυθμιστική γλωσσολογία, θεωρητική και εφαρμοσμένη γλωσσολογία, συγχρονική και διαχρονική γλωσσολογία. Μονάδες και επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης.

Ενότητα 2. Φωνητική

Κλάδοι της Φωνητικής. Στοιχεία αρθρωτικής φωνητικής. Φώνηση – Άρθρωση. Άρθρωση συμφώνων. Διεθνές Φωνητικό Αλφάβητο. Κατηγοριοποίηση συμφώνων: τύπος & τρόπος άρθρωσης, ηχηρότητα. Κατηγοριοποίηση φωνηέντων. Βασικά στοιχεία ακουστικής φωνητικής.

Ενότητα 3. Φωνολογία

Φωνητική vs. Φωνολογία. Σχέσεις αντίθεσης, φωνήματα, ελάχιστα ζεύγη. Σχέσεις συμπληρωματικής κατανομής, αλλόφωνα. Σχέσεις ελεύθερης εναλλαγής. Διαφοροποιητικά χαρακτηριστικά. Φωνολογικά φαινόμενα (πάθη φωνημάτων).

Ενότητα 4. Μορφολογία

Λέξεις και Λεξικό. Λέξεις και μορφήματα. Κατηγορίες μορφημάτων. Μόρφημα και αλλόμορφο. Μορφολογικές διαδικασίες: κλίση, παραγωγή, σύνθεση. Κλιτική και παραγωγική μορφολογία. Η κλίση του ονόματος. Η κλίση του ρήματος.

Ενότητα 5. Σύνταξη

Η έννοια της συντακτικής (αντι) γραμματικότητας (ελάχιστα ζεύγη). Συντακτικές κατηγορίες: λεξικές και φραστικές. Δομική αμφισημία: ο φραστικός δείκτης των προτάσεων. (Επαναληπτικοί) Κανόνες Φραστικής Δομής.

Ενότητα 6. Σημασιολογία

Λεξική σημασία. Σχέσεις μεταξύ λεξημάτων: συνωνυμία, αντωνυμία, ομωνυμία, πολυσημία. Φραστική σημασία: σημασία φράσεων και προτάσεων. Η Αρχή της Συνθετικότητας

Ενότητα 7. Πραγματολογία

Η έννοια του εκφωνήματος και η έννοια της αποδεκτότητας. Μελέτη του ρόλου του περικειμένου στη γλωσσική επικοινωνία. Τα φαινόμενα της αναφοράς και της δείξης. Η θεωρία των λεκτικών πράξεων. Η θεωρία των υπονοημάτων.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: Ερωτήσεις ανάπτυξης Ερωτήσεις σύγκρισης Ερωτήσεις κριτικής αξιολόγησης</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Προτεινόμενη βιβλιογραφία: Θεοφανοπούλου-Κοντού, Δ. 1989. Μετασχηματιστική Σύνταξη. Από την θεωρία στην πράξη. Αθήνα: Καρδαμίτσα. Ράλλη, Αγγελική. Μορφολογία. Αθήνα: Πατάκης. Φιλιππάκη-Warburton, Ειρήνη (1992). Εισαγωγή στη Θεωρητική Γλωσσολογία. Αθήνα: Νεφέλη. Χατζησαββίδης, Χ. (2012). Νεοελληνική γραμματική: Θεωρητικές βάσεις και περιγραφή. Αθήνα: Βάνιας.</p>
--

Fromkin, V., Rodman, R. & Hyams, N. (2010). Εισαγωγή στη Μελέτη της Γλώσσας. Μετάφραση Βάζου, Ε., Ξυδόπουλος, Γ.Ι., Παπαδοπούλου, Φ. & Τσαγγαλίδης, Α. Αθήνα: Πατάκης.

Haegeman, L. 1994. Introduction to Government and Binding Theory. Oxford: Blackwell.